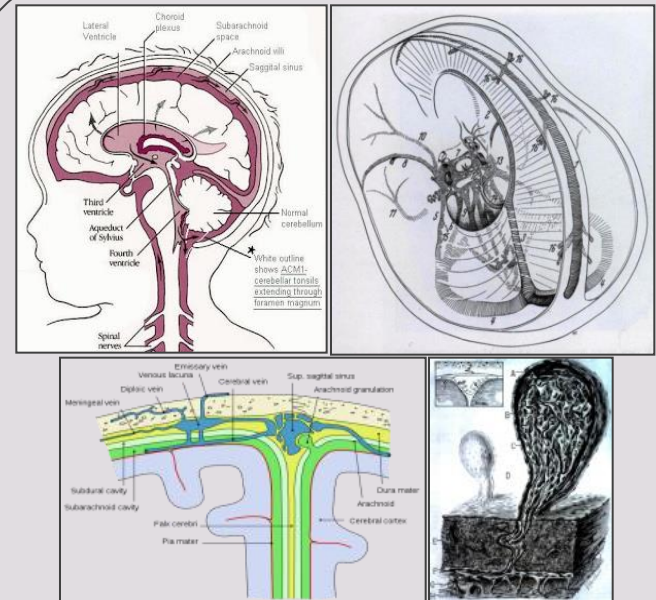
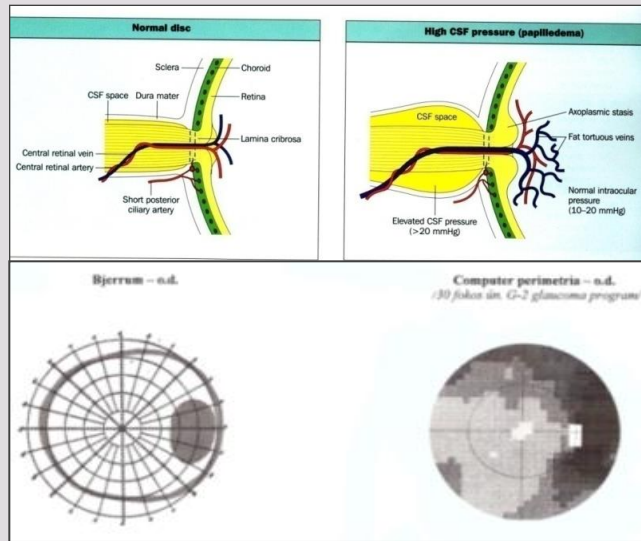

Van-e oki összefüggés az Idiopathiás Intrakraniális Hypertenzió (IIH) - papilla oedemával & az Intracerebrális Vénás keringési zavar között?

Somlai Judit*, Salomváry Bernadett**, Nagy Gábor**

*MH EK Honvéd Kórház RI, Neurológia – Stroke részleg
Neuro-Ophthalmológia, Budapest

***

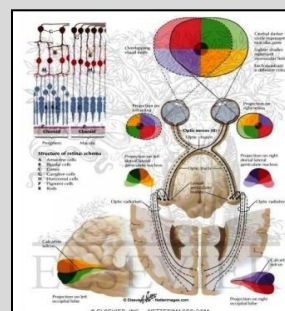
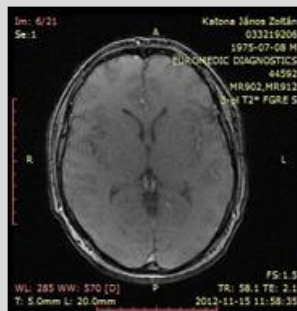
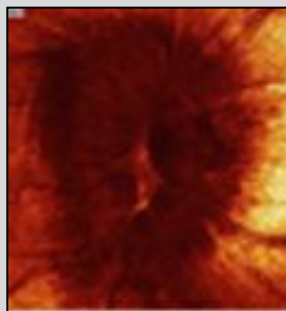
** Országos Klinikai Idegtudományi Intézet
Neuro-Ophthalmológia, Idegsebészet, Budapest

www.nosza.eu
www.SomlaiJudit.hu
dr@somlajudit.hu

SZEMTÜNETEK – előhírnök of CSF +/- IC vénás keringési megbetegedés

1. Fordított gondolkodás menet *szükséges* Neuro- Ophthalmológiában
mert

SZEM tünetek előrejelezhetik a **KIR** megbetegedéseit

2. A **Neuro-Ophthalmológiai szindrómák** segíthetnek megtalálni az „ismeretlen etiológiájú” KIR kórfolyamatok **egzakt etiológiáját**

Látásvesztést okozhat az **IIH**, de
Nincs morfológiai eltérés az **MRI** szerint

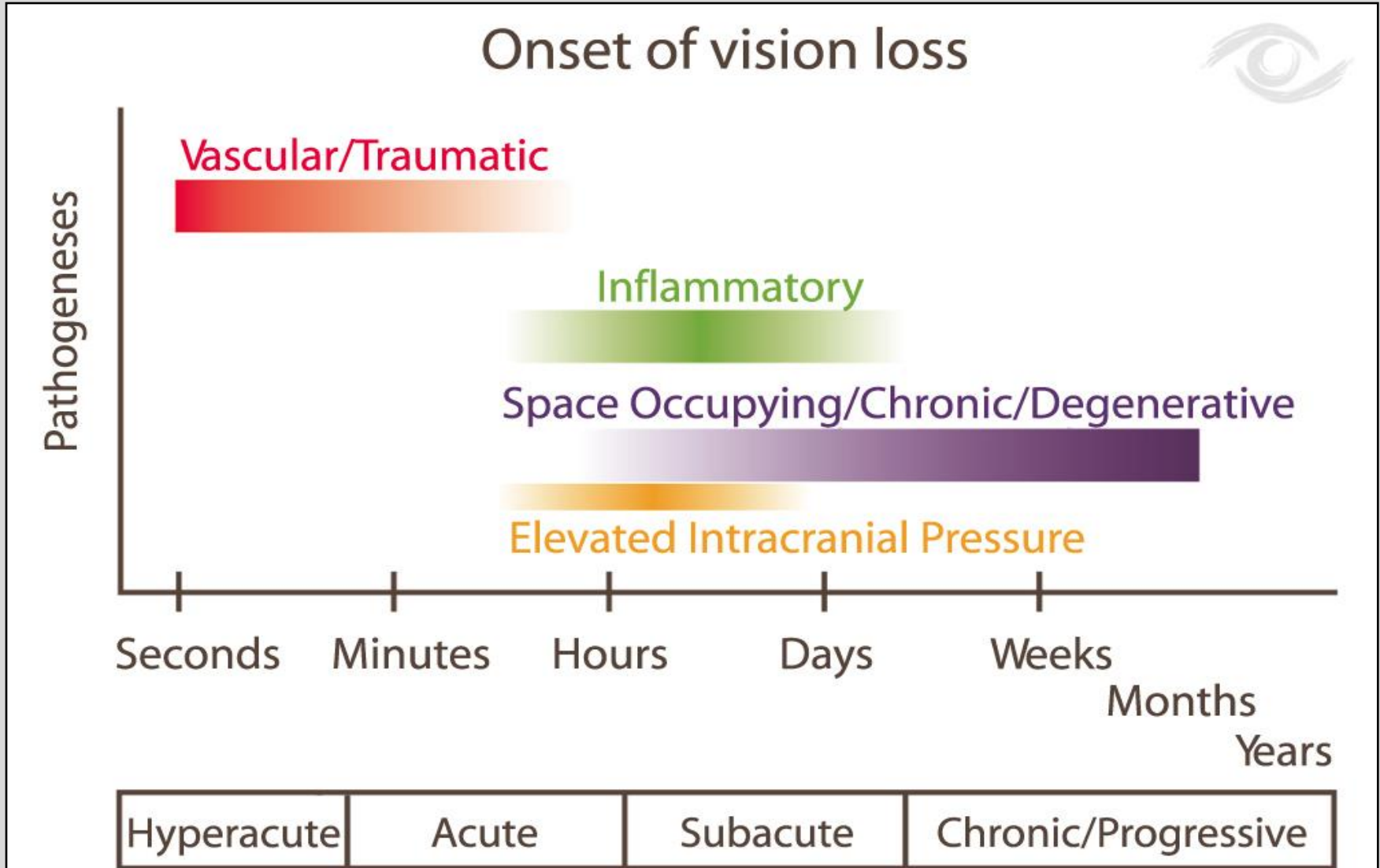
*

3. **Negatív MRI: Neuro-Ophthalmológiai Diagnosztika** segíthet a látópályarendszer (retina - látókéreg) **topográfiai lokalizációjában**

*

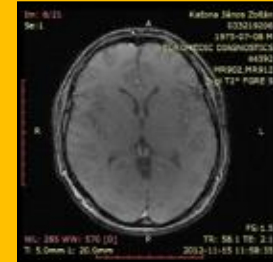
4. A minél **koraibb** NO - diagnosztikával, **nagyobb az esélyünk** az **irreverzibilis látásvesztés** megelőzésére

Milyen gyorsan okozhatnak egy vagy kétoldali látásvesztést az eltérő pathomechanizmusú ON léziók? (az időfaktor jelentősége)

KNyF & IIH

diagnosztikai kritériumainak összehasonlítása a pangásos papilla oedema hátterében

**Koponyaűri Nyomás Fokozódás
(KNyF) papilla oedema hátterében**

**Az IIH legutóbbi dignosztikai
kritériumai**

Módosított Dandy féle PTC kritérium rendszer

**Intrakraniális nyomás > 25-30 Hgmm
szignifikáns emelkedése**

LP: liquor nyomás > 25 Hgmm

Monro-Kellie elvek:

1. Összenyomhatatlan:

Agy - CSF - Vér

(Vagy+V CSF+V vér= konstans)

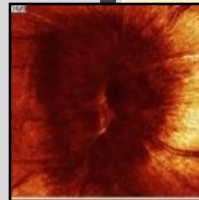
2. Térránytalanság: rigid koponyán belül

CT / MR :

- *tipusos KNyF jel, eltérés: NINCS*
- **IC thrombosis ra jellegzetes eltérés
SINCS**

KNyF okai:

- *Intrakraniális tumor*
- *CSF szekréciós-, CSF keringési-,
&/ CSF áramlási zavar*
- **IC vénás keringési megbetegedés
CSF felszívódási zavar – sinus thrombosis**

KNyF klinikai jelei:

*Fejfájás
Tranziens Vizuális Obscurációk
Papilla oedema*

KNyF ismeretlen etiológiával !

Az IIH diagnosztikai kritérium rendszereinek komplex története

Friedman DI, Jacobson DM (2002). "Diagnostic criteria for idiopathic intracranial hypertension".
Neurology. 59 (10): 1492–1495.(2002)

KRONOLÓGIA

az IIH diagnosztikai kritériumainak a legmeghatározóbb történeti elvei

Quincke (1890)

- „meningitis serosa”- headache, visual loss, papilledema
- etiology: hypersecretion of CSF

Nonne (1904)

- First called as „pseudotumor cerebri” (PTC)

Dandy (1937)

- Dandy’s criteria of PTC
- Modification of the Dandy criteria

Dandy WE (October 1937). *Annals of Surgery*. 106 (4): 492–513.

Foley (1955)

- „Benign Intracranial Hypertension - BIH „

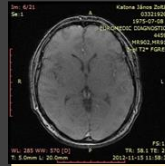
Corbett et al. (1982)

- „Idiopathic Intracranial Hypertension” (IIH)

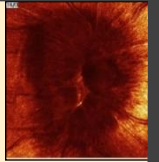
Smith JL (1985).

- "Whence pseudotumor cerebri?".

J of Clinical Neuroophthalmology. 5 (1): 55–6. 1985.

A módosított Dandy féle PTC kritérium rendszer (IIH)

LP: liquor nyomás > 25 Hgmm
& liquor biokémiai & cytológiai eltérése nélkül

Klinikai tünetek - KNyF:

Fejfájás

Hányás

Tranziens Vizuális Obskuráció (TVO)

Papilla Oedema

NINCS : fokális neurológiai tünete
(kivéve: **paresis n. abducentis**)

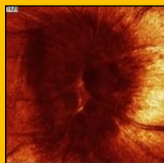
CT / MR :

- *típusos KNyF jel, eltérés: NINCS*
- **IC thrombosis ra jellegzetes eltérés SINCS**

*

KNyF ismeretlen etiológiájú!

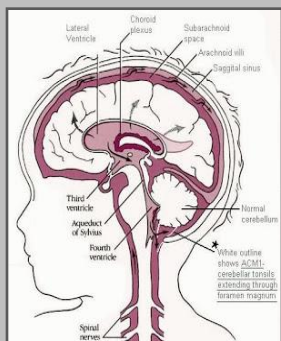

Hol található a reabszorpció zavara a SSS rendszerén belül?

*IIH : etiopathomechanismus – teóriák
a papilla oedema hátterében*

CSF szekréciója & keringése

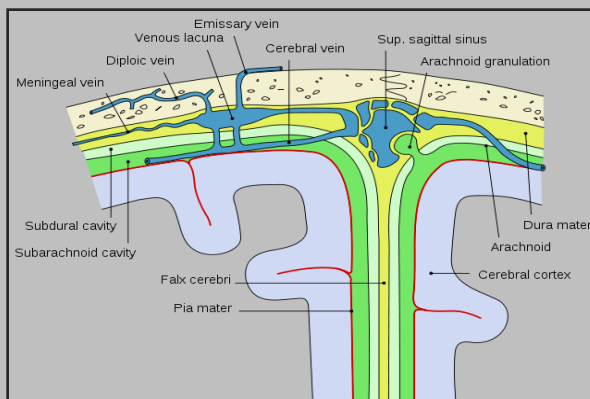
betegségek: **HYDROCEPHALUS**

- *hyperszekrécións*
- *elzáródásos*

CSF nyomás -manometer
(Normál nyomásérték nem zárja ki az IIH-t)

King, J. et al.. *Cerebral venography and manometry in IIH.*
Neurology, Vol. 45, No. 12, (1995),

CSF - liquor reabszorpciója felszívódása

betegség:

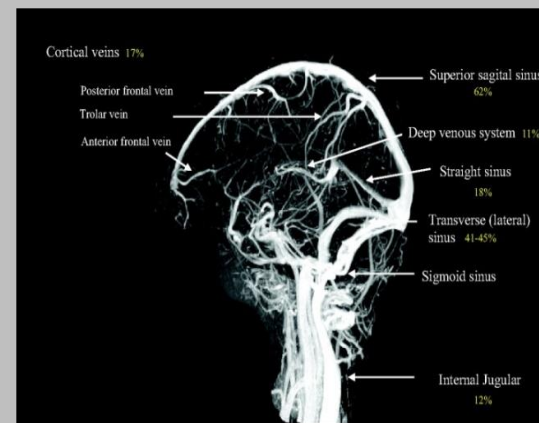
CSF - liquor felszívódási zavar:

Non-resorptív **HYDROCEPHALUS**

$$CSF_{\text{ABSZORPCIÓ}} = (P_{\text{CSF}} - P_{\text{SSS}})$$

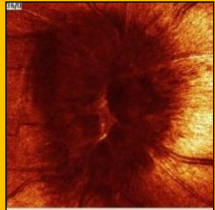
R_{OUT}

Intracerebrális vénás hálózat

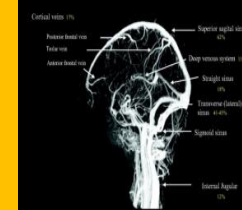
betegségek:

- **IC VÉNÁS**
- **ÉR MALFORMÁCIÓ**
- **SINUS THROMBOSIS**

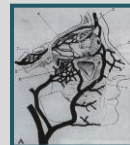
Hol keressük a betegség eredetét az intracerebrális vénás keringési rendszeren belül?

- a papilla oedema háterében -

CEREBRÁLIS

vénás keringési rendszer

OCULARIS

vénás keringési rendszer

INTRACEREBRÁLIS

érhálózat

superficiális vénák –
cortikális állományi mély vénák

ORBITA VÉNÁS ÉRHÁLÓZATA

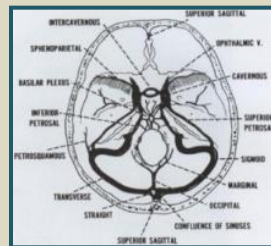
v. ophthalmica sup. (VOS)
v. ophthalmica inf. (VOI)

**sinus
CAVERNOSUS**
irányába

DURÁLIS SINUS rendszer

Posterior - Superior

**SSS; SSI, s. rectus,
s. transversus,
s. sigmoideus, s. tentorialis,
s. occipitalis**

Anterior - Superior

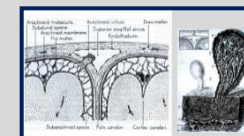
**sinus cavernous, s.intracavernous
s. parietalis, s. basilaris,
s. sphenoparietalis, s. petrosal:sup, inf.**

VÉNA CENTRALIS RETINAE

sinus cavernosus

felé vezetődik

Fiziológiai kapcsolat
**CSF keringési rendszere
& IC vénás hálózat**
között

Farb, R.I., Vanek, I., Scott, J.N. et al. **IIIH: The prevalence and morphology of sinovenous stenosis.**

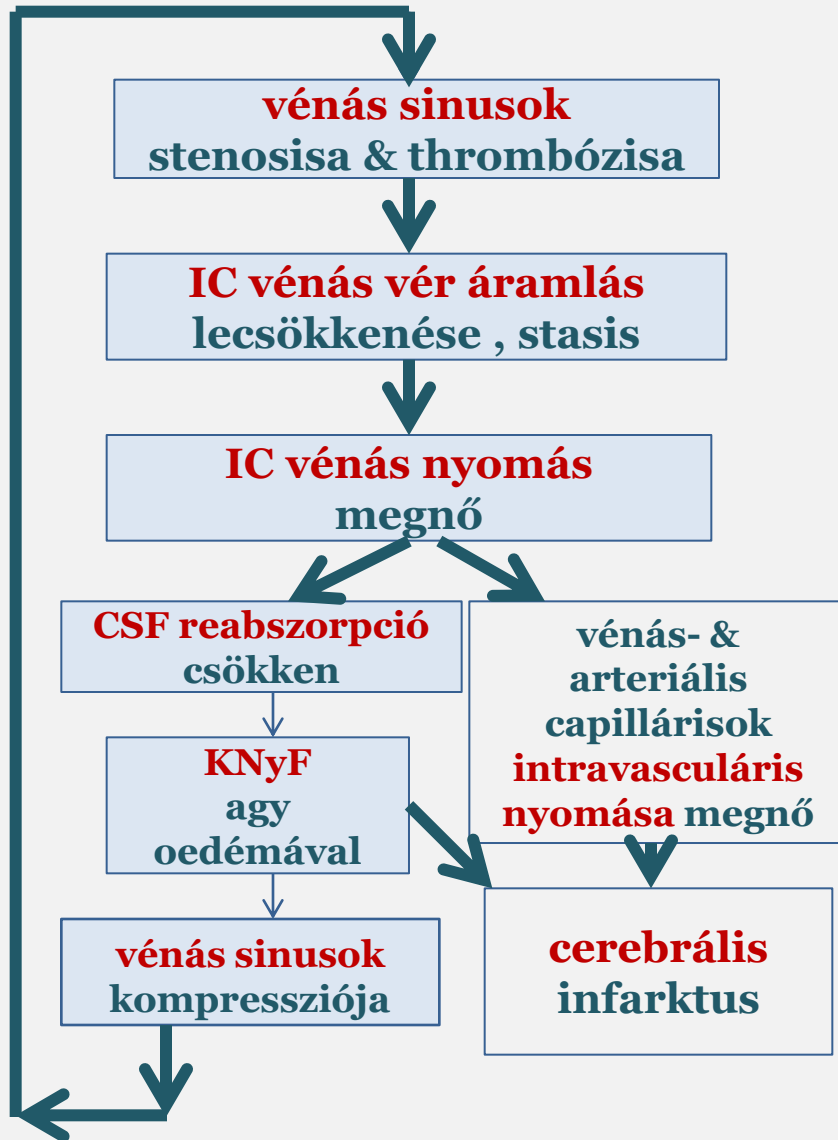
Neurology V. 60, No. 9, (2003), p.1418-24.

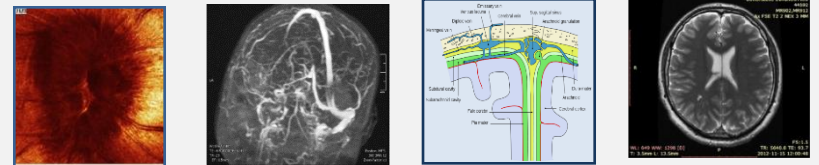

Intracebrális Vénás Thrombosis pathomechanizmusa

IIH - etiopathomechanismus – teóriák – a papilla oedéma hátterében

Szindróma csoportok (ICV -Thromb)

Vénás keringési betegségek

Cerebrális Sinusok thrombosisa

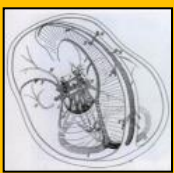
- *Sinus Cavernosus (SC)*
- *Sinus Sagittalis Superior (SSS)*
- *Sinus Transversalis (ST)*

Normal Pressure Hydrocephalus

CSF- reabszorpcióz zavar –
SSS stenosis/ stasis, thrombosis

Multiplex Sinus Thrombosis

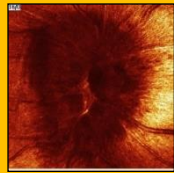

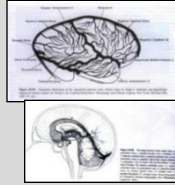
Szemtünetek

differentiál diagnosztikai jelentősége

Cerebrális Vénás Thrombosisok lokalizációjában

CEREBRÁLIS VÉNÁK thrombózisa

IC-SINUSOK thrombózisa

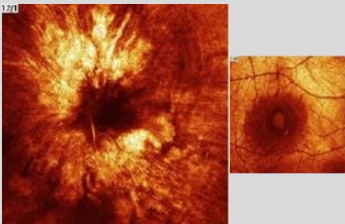

HIGHER INTRACRANIAL PRESSURE

(liquor absorption disorders & venous flow disorders)

v. OPHTHALMICA thr.

Retina }
pre }
törzs } thrombózisa
ág }

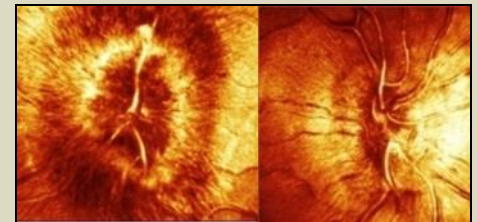
Sinus CAVERNOUS thr.

- chemosis,
- ophthalmoparesis
- exophthalmus
- retina praethrombózisa
- perifériás szemmozgás zavar

Sinus SAGITTALIS sup. & Parietális vénák PAPILLEDEMA

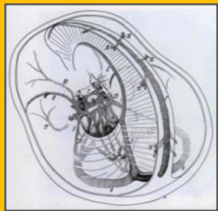
Sinus SAGITTALIS superior thr. PAPILLEDEMA

hemiparesis, epilepszia, coma

CORTICALIS vénák thr. LÁTÓTÉR defektusa

Sinus TRANSVERSALIS thr. (otitis purulent) PAPILLEDEMA paresis n.VI. +retroorbital pain

Mely **intracraniális háttér betegségek**
okozhatnak
bizonyos vénás sinusok trombózisát?

vénás sinusok	intracraniális háttér betegségek		
Sinus CAVERNOSUS thr.	Szeptikus gyulladások <i>nasalis & paranasalis sinusitis</i> <i>orbital infection</i>	Aseptikus betegség csoportok <i>koponya trauma,</i> <i>faciális műtétek</i>	
Sinus SAGITTALIS SUPERIOR thr.	Duralis Arteriovenosus fistula <i>(sinus trombózis utáni rekanalizáció)</i>	Koponya trauma (vertex) * Prothrombosis	Tumorok <ul style="list-style-type: none"> • <i>parasagittal meningeoma (recidiváló)</i> • <i>meningeális cc.</i>
Sinus TRANSVERSUS & SIGMOIDEUS thr.	Mastoiditis	<i>pr.</i> Haematológiai sy. & sec. Coagulopathia	Gradenigo szindróma
V. JUGULARIS INTERNA thr.	Iatrogénia <ul style="list-style-type: none"> • <i>sebészeti beavatkozás</i> • <i>traumás eredetű</i> 	Nyak tumorai <ul style="list-style-type: none"> • <i>intravasculáris</i> • <i>extravasculáris</i> 	

Intracerebrális Thrombózist

okozó

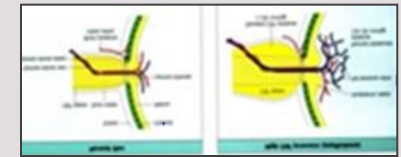
Szisztémás &/vagy Neurológiai megbetegedések a KIR-ben

Walsh-Hoyt: Clinical Neuro-Ophthalmology , Venous Occlusive Disease. 6th ed.p.2445

	Szisztémás & Neurológiai megbetegedések a KIR-ben
Congenitális thrombophilia	Factor V - Leiden mutáció, homocysteinaemia, antithrombin III.hiánya Sarlósejtes anaemia, Protein S, protein C hiány, F-VIII. emelkedett, G20201A- prothrombin génmutáció
Szerzett coagulopathia	leukemia, lymphoma, polycythemia, APS, malignus betegségek, terhesség, orális fogamzás gátlók haemoglobinuria , cryofibrinogenemia, , thrombocytosis Nőgyógyászati megbetegedések - postpartum colitis, Chron betegség nephrosis sy., thyreotoxicosis Gyógyszerek: ovárium hyperstimulációs szindróma, androgén szerek, antioestrogén készítmények
IC vénás vér áramlás zavarai	Térfoglaló folyamatok: meningeoma, glomus npl., lymphoma, metastasis katéteres beavatkozások, dehydráció, congenitális szív betegség, Perzisztáló pulmonaris hypertónia
Érfal defektusok	<ul style="list-style-type: none"> • Lokális infekciók • trauma • sebészeti beavatkozás szövődménye • daganatos infiltráció, beszűrődések

Szemtünet – Papilla oedema

IIH korai - legszignifikánsabb jele

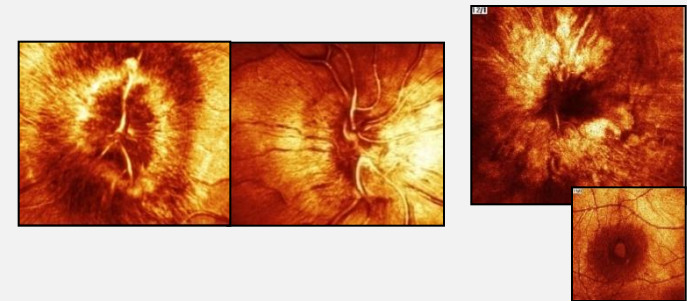

Cello KE et al.,
*Factors affecting visual field outcomes
in the idiopathic intracranial hypertension treatment trial.*
J Neuroophthalmol. 2016;36:6–12

Tranziens Vizuális Obskuráció (TVO)

(előre jelzi a kezdeti papilledemát)

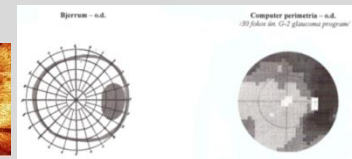
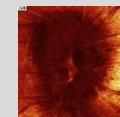
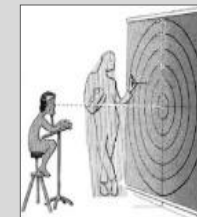
- *uni / bilateralis*
  - >>>> 1'
- *Látásvesztés nélkül*
- *tinnitus*

Nagy vakfolt tünet

(a legkorábbi, legszenzitívebb jele a papilla oedemának)

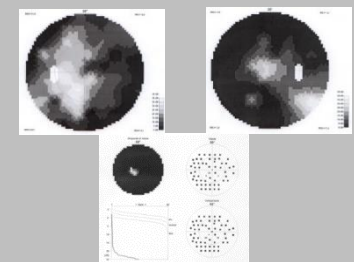
- *Látópálya funkciói intaktak maradnak sokáig*
- *Később: a látótér koncentrikus kontrakciója*

Papilla oedema

Kezeletlen vagy alulkezelt esetekben

OPTICUS ATROPHIA – krónikus congestio
PAPILLA OEDEMA – opticus atrophia,
látásélesség romlik

Szemtünet – Szemmozgás zavar

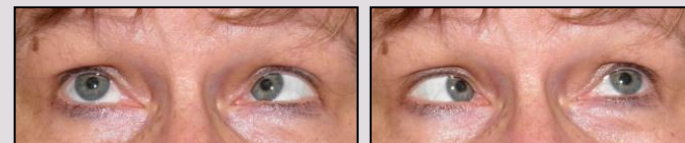
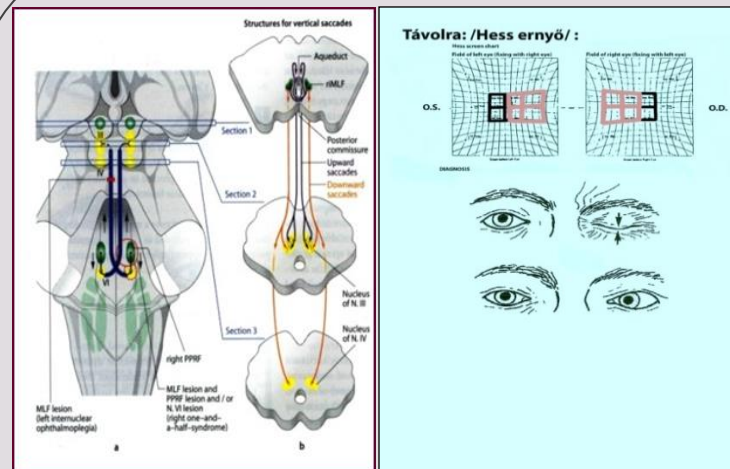
(*kettőslátás*>>> megelőzheti a papilla oedémát)

Horizontális oldalra tekintés gyengesége – kétoldali abductio paresise

- **convergens strabismus –pr. pozícióban**
- **horizontális tekintési paresis**
- **+/- vertikális ferde kép elcsúszás**
- **Felfelé tekintési paresis**

(Parinaud szindróma)

Klinikai megjelenési formái:
Horizontális tekintési paresis
‘One and a half’ szindróma
Parinaud szindróma

Neurológiai tünetek papilla oedemával társultan

Fejfájás:

- Bifrontalis, reggeli órákban
- hányinger, fénykerülés

Oka: dura feszülése, intracerebrális nyomás változása

- >80-90%

Tinnitus: pulzus szinkron,
jugularis kompresszióra megszűnik
oka: bulbus jugularisban kialakuló turbulens áramlás

Fokális neurológiai tünetek

(a betegség késői fázisában)

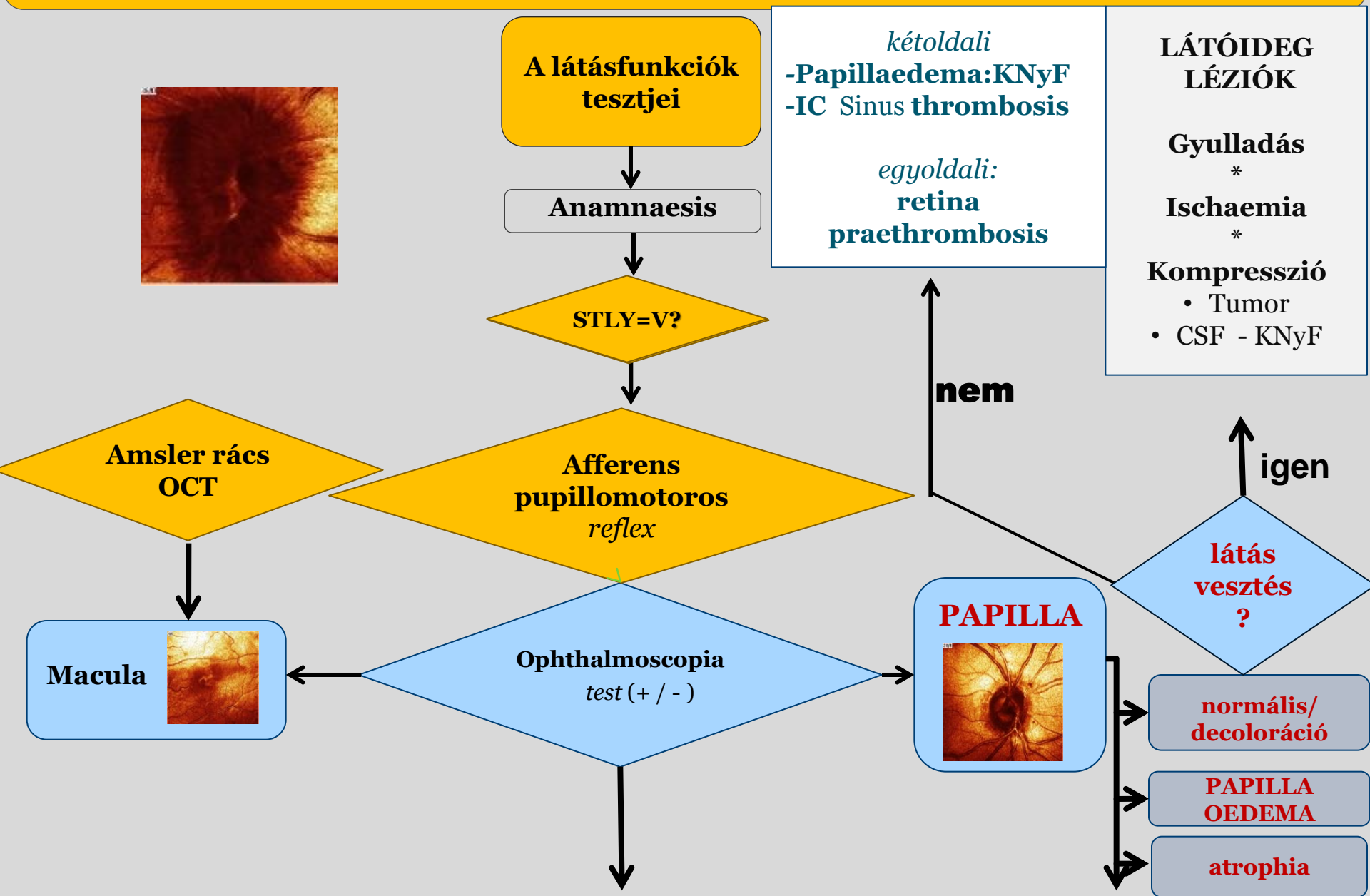
- monoparesis, hemiparesis
- Epilepsziás rohamok
- Centrális hányás

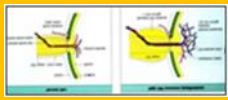
Gyermekkorban: akut –fulmináns jelek:
„sunset sign” – felfelé tekintési plégia
(ataxia, facialis paresis, neck stiffness, torticollis)

Hogyan keressük a papilla oedema háttérbetegségét?

Papilla oedema differenciál diagnosztikája - a látásvesztés kivizsgálási algoritmus -

Diagnosztikai algoritmus – folyamat ábrája

A papilla oedema okozta látászavar tesztelésére

Betegség -csoport

Tünet - lelet

Döntés

Funkciók vizsgálata

Morfológiai eltérések mérése

Kiegészítő vizsgálat

Látásélesség
(távolra – közelre)

Anamnesis

1. macular
papillomacularis
papillaris

régiók

Stenoplyuk
(fixációs zavar?)

Afferens pupillomotoros
reflex –funkció (RAPD)

Szemfenéki vizsgálat
(kóros eltérés?)

2. prechiasmalis
chiasma
retrochiasmalis

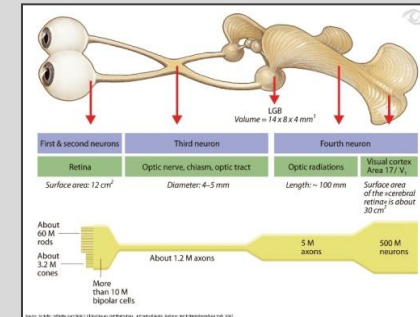
n.II.

Látótér vizsgálata
scotoma

3. Kiegészítő metodikák

kiegészítő vizsgáló eljárások
(+/- etiológia : bizonytalan)

tünet

U.Schiefer, H.Wilhelm, W.Hart :
Clinical Neuro-Ophthalmology
- A practical Guide.
Springer, Berlin, Heidelberg, New York, 2007.

KIEGÉSZÍTŐ vizsgálatok

PRAE – és PERI-
CHIASMALIS
LÉZIÓ

CHIASMA
LÉZIÓ

RETRO
CHIASMALIS
LÉZIÓ

KIEGÉSZÍTŐ vizsgálatok
+/-bizonytalan az etiológia

Szemfenéki morfológiai dg.

HRT, OCT, Gdx Vvc

Elektrofiziológia

pattern-, FLASH VEP

Ganzfeld ERG

Multifokális ERG

Fluorescein Angiográfia, FLAG

Szakkonzilium - társszakmák

Belgyógyász
(cardiológus, haematológus, etc)

Ultrahang – CDS-, szív UH konzulens

Neurológus, Idegsebész,
Neuro-traumatológus

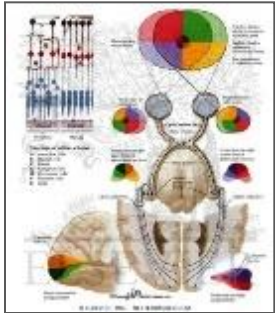
Neuroradiológia

CT, CT - AG

MRI

MR - AG

DSA

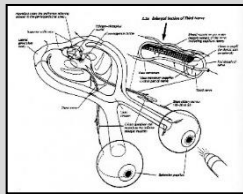
Szemmozgás zavarok

diagnosztikája

Eszméletlen betegeknél: .

- Egyenes előretéknítő szemállás
- Pupillomotoros reflexek

Megtartott tudati állapotban:

- Egyenes előretéknítő szemállás
- Pupillomotoros reflexek
- Vezetett szemmozgások (9 dir)
- Kettőskép elemzések

A kettősképek elemzési lehetőségei:

- Közele kettőskép vizsgálat:

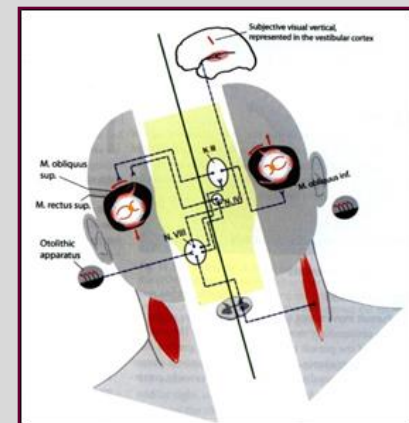
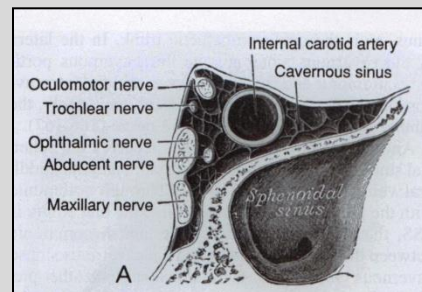
Maddox szárny

- Távoli kettőskép vizsgálat

Hess ernyő, Polateszt

- Kettőslátás kezelési formái:

prizma korrekció, sz.e. szemizom műtét

Otoneurologia – Neurologia – Neuro – Ophthalmológia

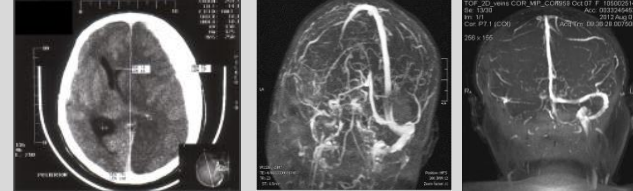
Elektrooculographia (EOG, IRD, scler-SC-EOG, video-EOG), Vestibuloocularis reflex vizsgálatok, EMG, Optokinetikus *nystagmus*

Thomas Eggert Eye Movement Recording : Methods

(From: A Straube, U Büttner: Neuronal Control of Eye Movements, Neuroophthalmology, 15-34.Karger. 2007)

NEURO - RADIOLÓGIA

a papilla oedema háttérbetegségeinek diagnosztikájában

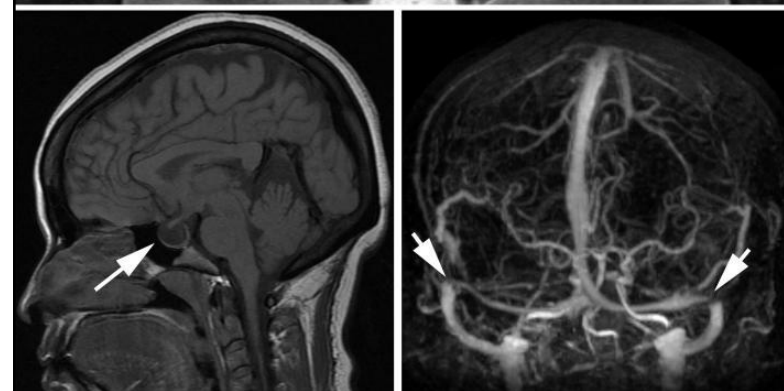
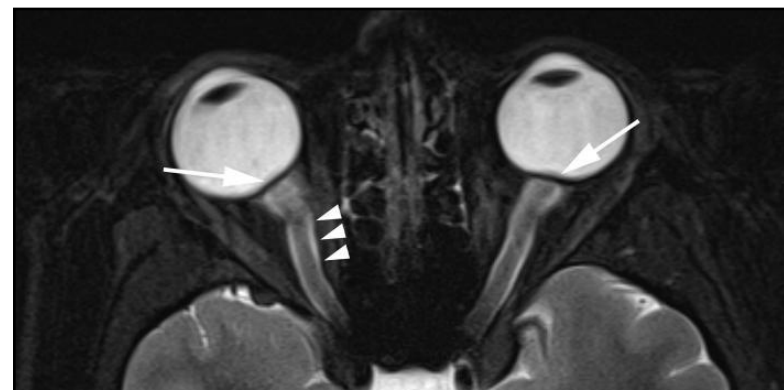

CT-Venographia :

- *meningealis infiltratio, isodenz tumorok*
- *nagyobb kiterjedésű intracerebrális thrombosisok*

MRI / MRI venographia :

cerebrális sinus thrombosisok

Papilla oedema

karakterisztikus neuroradiológiai jelei

- 1./ a **periopticus subarachnoidális tér kiszélesedése**
- 2./ **promineáló papilla : a szemgolyó hátsó pólusának laposabbá válása (80%)**
- 3./ **empty sella (70%)**
- 4./ a **látóideg intraorbitalis szakaszának szinuszoidális deformációja**
- 5./ a kamrarendszer : **normál méretű** marad

Az MR Venográfiában kritikus pont:

*A papilla oedema háttér betegségének diagnosztikájában **kizárólagos szereppel** bír az MR/CT Venográfia?*

**Megfontolt döntés
szükségeltetik ilyen
esetekben!**

Barsi P. *Diagnostics of the Recent Imaging Technique in cases of Intracranial Tumours.*

Hungarian Congress of Neuroradiology , Siofok, 2009

Terápiás Protokol

Intracerebrális Vénás betegségek eseteiben

EFNS guideline on the treatment of cerebral venous and sinus thrombosis in adult patients: K. Einhäupl J. Stam M.-G. Boussier; S. F. T. M. De Bruijn J. M. Ferro :<https://doi.org/10.1111/j.1468-1331.2010.03011>,
<https://www.ean.org/Cerebral-Venous-And-Sinus-Thrombosis-EFNS-Guideline-On-The-Treatment-Of-Cerebral-Venous-And-Sinus-T.3152.0.html>

Beavatkozások

I./ ANTIAGGREGÁNS terápia

- **vénás stent implantáció előtt+után**
- **stent trombózis megelőzésére**
- **operáció után - egy évig**

II./ ANTICOAGULÁNS kezelés

- **vénás keringési zavarok eseteiben**
- **stent implantáció során**

III./ THROMBOLYSIS

- **intracerebrális extenzív vérzés magas kockázata**

IV. / IDEGSEBÉSZETI – NEURO-INTERVENCIÓ

(AV duralis fistula , traumás sinus lézió)

- **cerebellaris infarctus - craniectómia**
- **hydrocephalus - shunt implantáció**
- **SSS stenosis - endovascularis stent implantáció**

V./ KIEGÉSZÍTŐ kezelések

diuretikus - , mikrocirkulációt javító th.

Terápiás protokol

1. **Thrombolysis: A jövőben megoldás?**
2. **Alacsony molekulásúlyú Heparin inj. (LMWH)**
3. **Orális Antikoaguláns (OAC) terápia**

HAGYOMÁNYOS - OAC:

Acenocoumarin tbl., Marfarin tbl.

ÚJ ORÁLIS - AC (NOAC)

(orális Anti-Xa, anti-IIa)

- **Rivaroxaban : XARELTO tbl.**
- **Dabigatran : PRADAXA tbl.**
- **Apixaban : ELIQUIS tbl.**
- **Endoxabán : LIXIANA tbl.**

4. **agy oedema:**

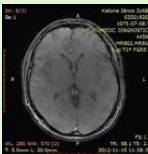
Mannitol, Glycerin

5. **magas ICP:**

Furosemid, Acetazolamid tbl.

6. **terhességben:**

inj. LMWH – terápiás dózis

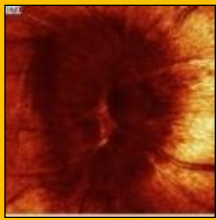

Kattah J et coll

CSF pressure, papilledema grade, and response to acetazolamide in the Idiopathic Intracranial Hypertension Treatment Trial. *J Neurol.* 2015 Oct;262(10):2271-4.

doi: 10.1007/s00415-015-7838-9. Epub 2015 Jul 10.

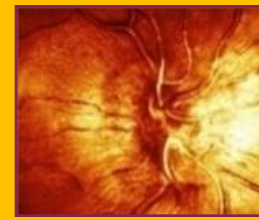

Terápiás javaslatok - IIH

Ismeretlen eredet, romló látásfunkciók eseteiben

NEM IC vénás betegségek eseteiben

Konzervatív nem - invazív ther.

I./ SZTEROID terápia

- **Iv. methylprednisolon** – súlyos pangás, funkció romlás esetén elkerülhetetlen
- **Per os és tartós kezelés** :nem ajánlott mellékhatások és szteroid megvonás okozta progresszió miatt

II./ Furosemid, Acetazolamid dehydratio

III. LUMBÁLPUNKCIÓ

- Súlyos esetekben, gyors, de rövid ideig tartó ICP csökkenés.
- Egyes esetekben tartós ICP csökkenés

IV./ IDEGSEBÉSZETI – NEURO-INTERVENCIÓ

- **konzervatív** kezelés eredménytelensége
- fenyegető **vizusromlás**
- **fulmináns IIH** esetén
- **krónikus pangás**: ICP csökkentése és a maradék vizus megtartása céljából el kell végezni

Nagy Gábor, Markia Balázs, Papp Zoltán, Salomváry Bernadett
Országos Klinikai Idegtudományi Intézet
(az első szerző engedélyével)

Sebészi kezelés indikációi IIH-ban

➤ Maximális konzervatív terápia mellett:

- Új vagy romló látótérdefectus
- Már meglévő látótérkiesés növekedése
- Visusromlás papillaoedema miatt
- Súlyos visusromlás az első vizsgálatnál
- Feltételezhető hypotensio antihypertensiv kezelés hatására, dialízis
- Pszichoszociális okok - non-compliance gyógyszerzedésnél
- Standard fejfájásgyógyszerek ellenére perzisztáló fejfájás

Brazis PW. Clinical review: the surgical treatment of idiopathic pseudotumour cerebri (idiopathic intracranial hypertension). 2008 *Cephalalgia*, 28:1361-73.

Az idiopathias intracranialis hypertensio (IIH) invazív kezelése

(Dr. Nagy Gábor, első szerző engedélyével)

- (Sinus transversus stent)

- (Opticus hüvely fenestratio)

- Shunt:
  1. Ventriculo-peritonealis
  2. Lumbo-peritonealis
  3. Ventriculo-pleuralis, ventriculo-atrialis

VP versus LP shunt

(Dr. Nagy Gábor, első szerző engedélyével)

➤ Lumbo-peritonealis shunt

- Sebészileg egyszerűbb
- Liquorhypotensio
- Secunder Chiari I malformatio
- (Több revisiot igényel)

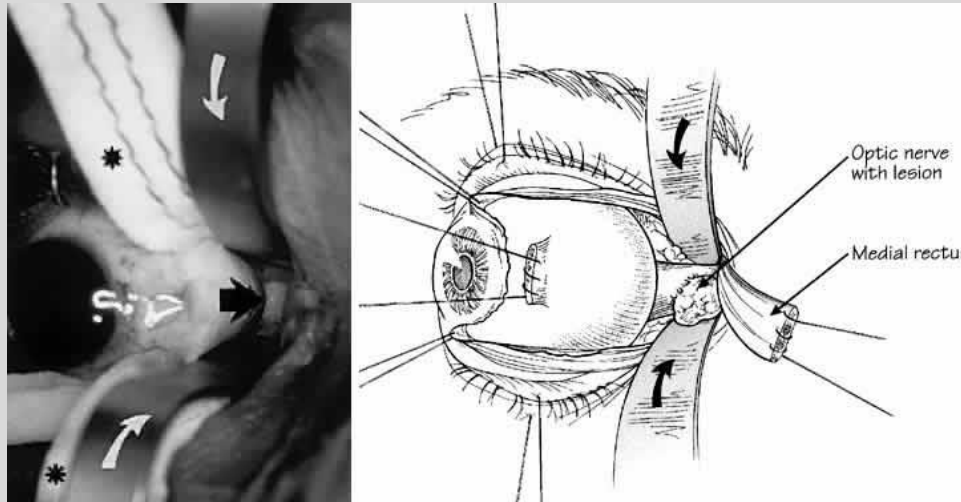
➤ Ventriculo-peritonealis shunt

- Sebészi tapasztalatot és speciális eszközt (neuronavigáció) igényel
- Nyomás szabályozható
- Shuntfunkció részben ellenőrizhető egyszerű klinikai vizsgálattal
- (Agyműtét kockázatai: ICH, stroke, epilepszia, abscessus)

Opticus hüvely fenesztráció

(Dr. Salomváry Bernadett, első szerző engedélyével)

- Hatás: filtrációs effektus javítja a peripapilláris cirkulációt, "mini shunt"
- 50%-ban a második szemem is javulás (kisebb mértékű)

Hátrányok:

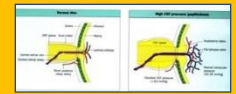
- *Műtéti: postop. szövődmények: AION, a. centr. retinae oclusio, retrobulbaris haemorrhagia, diplopia*
- *ICP-t nem csökkenti, fejfájás, abducens paresis megmaradhat (esetek 1/3-a)*
- *Hatása nem tartós, hegesezés révén a fenestráció elzáródhat (az esetek 1/4-ben)*
- *Megfelelő sebészi gyakorlat.*

Összefoglalva

(Dr. Nagy Gábor, első szerző engedélyével)

- Neuronavigáció segítségével beültetett VP shunt hatásos és biztonságos IIH esetén
- Szignifikáns visusromlás esetén (elhanyagolt, chronicus esetekben) visusjavulás azonban a shunttól sem várható
- Elengedhetetlen az IIH-t időben felismerni, adekvátan kezelni, szoros szemészeti kontroll mellett
- Adekvát konzervatív terapia ellenére progrediáló esetekben elengedhetetlen a betegeket időben (szignifikáns visusromlás kialakulás előtt) idegsebésznek referálni

P.K. 54 éves nőbeteg

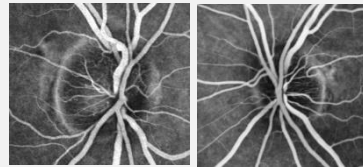
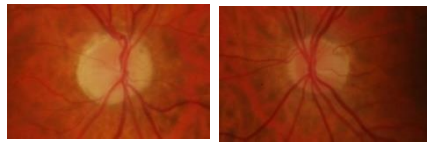
- kezdetben: jobboldali, egyre **sűrűbben visszatérő AF** – temporális látótérben
- **krónikus papilla oedéma reziduális állapota** - idővel élesszélű, sápadt papilla

MR Venográfia:

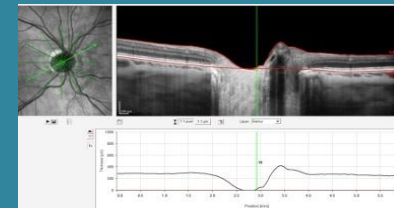
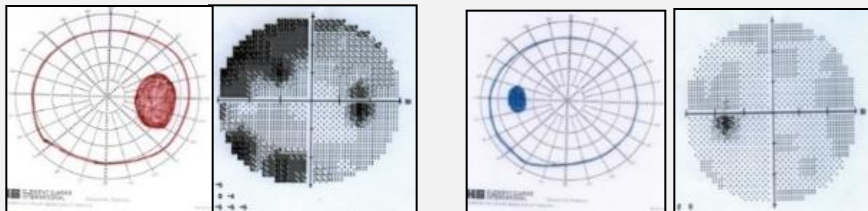
1./Hypoplasia s. sigmoideus, hypoplasia s. transversus, hypoplasia v. jugularis

Neuro-ophthalmológiai vizsgálat:

- *Megtartott látás funkciók mellett* „nagy vakfolt” sy.
- fundus: **sápadt papilla**

FA: Jobboldalon:: a retina vénás vérkeringése szignifikánsan meglassult

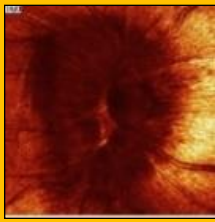

OCT teszt:

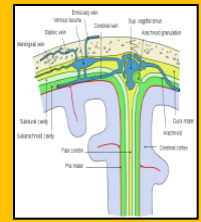
Jobboldalon: szignifikáns rost lézió
- rost szám csökkenése

*Jobb sinus sigmoideus, sinus transversus hypoplasia :
A **jobb sinus hálózat** majdnem **komplett hypoplasiája***

TEAM IIH - +/- ICVD

Magyar Stroke Társaság

**Magyar Thrombosis
Haemostasis Társaság**

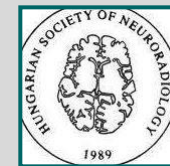
OMSZ

**Magyar Neurológiai Társaság
(MANE)
Magyar Idegsebészeti Társaság**

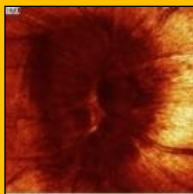
Magyar Neuroradiológiai Társaság

**Magyar Szemorvos Társaság
Neuro-Ophthalmológiai szekció**

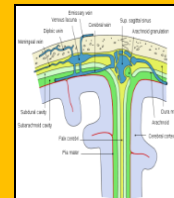

**MAGYAR SZEMORVOSTÁRSASÁG
SOCIETAS OPHTHALMOLOGICA HUNGARICA**

Dilemmák, kérdések ?

Van-e biztos ok – okozati összefüggés IIH & Cerebrális vénás keringési zavarok között?

- *Amikor a papilla oedema okát keressük:*
  - Az ok: elsődlegesen intracerebrális vénás keringési zavar?
vagy
  - izoláltan CSF felszívódási zavar?
vagy
  - a kettő, együttesen felelős a papilla oedémáért?

*

- *A papilla oedema etiopathomechanizmusának- háttérbetegségének keresésekor:*
  - Az MR venography nem mindig ad egyértelmű választ
  - Multikauzális háttér eredet miatt további széleskörű okkeresés javasolt!

*

- IIH terápiás *javaslatai* : *Mi a jövő?*
Szisztémás – etiológia specifikus & kombinált terápia ?
Neurointervenció-idegsebészeti kezelés és/vagy tradicionális gyógyszeres kezelés?

Minden egyes beteg klinikumának függvényében:

➤ szisztémás – etiológia specifikus

&

kombinált terápia javasolt!

Magyar Neuro-Ophthalmológiai Hálózat (Ma - NO – Háló) -1

SZEMÉSZ & NEUROLÓGUS szakorvos(ok)

- szakmai párok
- a saját osztályukon (szemészeti-neurológiai)

a Neuro-Ophthalmológiai betegek

- **közös kivizsgálását, (dg.terápiás terv, etc.)**
  - a beteg **célirányos gyógykezelését-gondozását**
- Mindenki **a saját Maga osztályán** dolgozik
  - A szakmai partnerével szükség szerint **konzultálva, egy virtuális egységben kezelik betegeket**
- Nem szükséges külön rendelői egységet indítani (helyiség, felszerelés+ költség megtakarítás)

Ma - NO – Hálózatba jelentkezhetnek:

1. Megyei - Városi Kórházak-
2. Megyei - Városi Szakrendelők-
3. Egyetemi Szemészeti klinikák-
4. Egyetemi Neurológiai klinikák-
5. Egyetemi Idegsebészeti klinikák-
által delegált

és önkéntesen belépni akaró
egy/több

SZEMÉSZ szakorvos

és

NEUROLÓGUS szakorvos

Magyar Neuro-Ophthalmológiai Hálózat (**Ma - NO – Háló**)-4

A NO-LICENCE VIZSGÁT KÖVETŐEN

- A NO szaktevékenységet végző, akkreditált és a NO hálózatban működő kollégák:
  - OEP finanszírozással bíró, összefoglaló két kód használatát nyerik el!
  - pontösszege: 6 428 pont

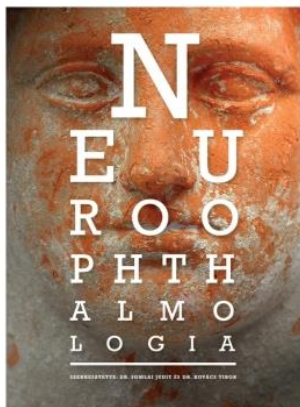
Kód	Index	Tevékenység megnevezése	Pont
11041		Vizsgálat	750
12267	2/a	A látópályarendszer neuroophthalmológiai vizsgálata	3104
12268	2/a	A központi idegrendszer szemmozgató idegének neuroophthalmológiai vizsgálata	2574
			Σ Σ : 6 428

A járóbeteg-szakellátás tevékenységi kódjai és pontszámai a

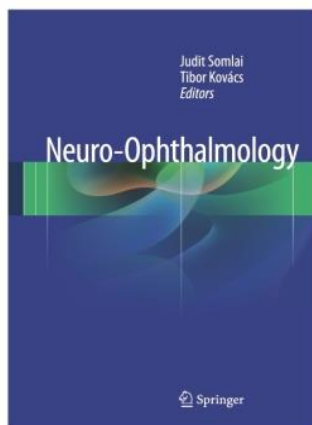
2. számú melléklet a 9/1993. (IV. 2.) NM rendelethez:

http://jogszabalykereso.mhk.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=18127.351674

Neuro-Ophthtalmológia könyv, hálózat

Örök dilemmánk, hogy mi a nehezebb:
Egy **sohasem látott világot elképzelni**, vagy
a látott világot elveszíteni, illetve
azt **feldolgozni**, hogy a látás élménye **sohasem tér vissza**.
Nem szabad ebben dönteni, csupán **empátiánk**
vezérelhet.

Neuro-Ophthalmology
2016. – Springer Int. Publ.

<http://www.springer.com/gp/book/9783319289540>

Readers No.: 27

Downloads No.: **105 156** (2019-11-19)

Reviews: 3

- Prof. L. Csiba (HUN),
- Prof. N.R. Miller (USA),
- Prof. J. Flammer (Schweizerland)

Köszönet az
52! MAGYAR társszerzőnknek és az Ő segítőiknek!

Köszönöm a
megtisztelő
figyelmüket!

nosza.eu
dr@SomlaiJudit.hu
www.SomlaiJudit.hu